København 1. februar 2016

Høringssvar fra NOAH om høring vedr. godkendelse af genetisk modificeret majs Bt11 x MIR162 x MIR604 x GA21 og underkombinationer heraf fra Syngenta til import og forarbejdning samt fødevare- og foderbrug i EU - i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) Nr. 1829/2003

NOAH har gennemlæst EFSA´s vurdering og finder ikke, at EFSA har fremlagt forsøg og beviser, som uden videnskabelig tvivl kan vise, at denne majs har samme næringsværdi - og er uden uønskede virkninger - som ikke GMO-fødevarer og foder.

Alene den kendsgerning, at majsen har fået et gen inkorporeret for at kunne tåle sprøjtning med glyphosat øger risikoen for, at der er større restkoncentration i det høstede korn end ved en ikke-GMO majs.

Det er vist i andre forsøg end dem EFSA lægger sig op af, at glyphosat har en række uønskede bivirkninger på dyr og menneskers sundhed, hvorfor det ikke er ønskeligt at få produkter ind i fødekæden, som kan indeholde større restkoncentrationer af dette stof. I forsøgene har det vist sig, at rester fra behandling med glyphosat kan føre til nedsat fertilitet og give andre uspecifikke negative virkninger, men dette ses først efter længere tids fodringsforsøg.

Denne majs har fået indsat hele fire forskellige nye proteiner gennem flere krydsninger.
Trods de markante ændringer ser EFSA åbenbart ingen grund til at kræve langvarige fodringsforsøg, som kan vise, hvorledes denne majs virker på målgruppen.
De har undersøgt proteinernes virkning enkeltvis, men dette har ikke givet EFSA anledning til yderligere bekymring.

Der er foretaget litteraturstudier over muligt samspil i forbindelse med risiko for allergier, men der er ikke foretaget egentlige undersøgelser over, hvorledes disse proteiner virker sammen.
Virkningen af alle 4 proteiner samtidig kan være markant anderledes end for de enkelte vitaminer.
EFSA skriver selv, at det ikke ses som sandsynligt, at denne majs har uventede virkninger som foder og fødevare, men fremlægger kun et enkelt kortvarigt forsøg, som kan belyse dette.

Dette forsøg beskrives ikke tilstrækkelig detaljeret. Det er udført på høns, som har en ganske anderledes fordøjelse end mennesker. Det er kortvarigt, kun 49 dage.
Det, de konkluderer, at der ikke er statistisk signifikante forskelle mellem dyrene fodret med den aktuelle majs, en konventionel, godkendt anden GMO-majs og en ikke GMO-majs.
De har undersøgt vægten af bryst, vinger og andre kropsdele samt den totale vægt. Men det er ikke undersøgt, hvorvidt organerne havde samme vægt eller var påvirkede i nogen af grupperne, kun at den samlede virkning på dyrenes kropsvægt ikke var statistisk signifikant anderledes. Dette er meget utilstrækkeligt, da en ændring i organernes vægt kan give et fingerpeg om, hvorvidt foderet indtaget gennem længere tid kan have negativ effekt på dyret.

Da målgruppen for produktet i høringen ikke kun er dyr, men også mennesker, er det især vigtigt, at en godkendelse baseres på velplanlagte og velgennemførte langvarige fodringsforsøg, som kan vise,

hvorvidt der er uforudsete virkninger på produkternes næringsværdi og sundhed. Det kan ikke vurderes alene på basis af ovennævnte af EFSAs undersøgelse af indholdsstoffer og et enkelt fodringsforsøg på 49 dage.

EFSA´s undersøgelse over mulige påvirkninger og spredning af gener til miljøet er alene baseret på litteraturstudier. Der er ikke foretaget egentlige prøver, ligesom man ikke har forholdt sig til, hvorvidt majs vil få en bedre overlevelsesevne og dermed spireevne i det stadigt varmere klima i Europa. På længere sigt kan det medføre større indvirkning på spredningen af gener, end det forventes i dag.

På baggrund af ovenstående mener NOAH ikke, at der er fremlagt beviser for, at denne majs uden videnskabelig tvivl kan siges at være ækvivalent med ikke-GMO majs til foder og fødevarer.

NOAH vil anbefale et nej til godkendelse af denne høring, og dermed dette produkt, hvis udstrækning er svær at gennemskue. Høringen handler ikke kun om den nævnte variant af GMO-majs, men også underkombinationer heraf, som ikke er specificeret nøjere.

Hvis den pågældende majs overhovedet anvendes til foder og fødevarer, bør foder og de færdige produkter tydeligt mærkes med, at det er GMO-modificerede afgrøder, som er anvendt.
Desuden bør er et absolut krav i Danmark være, at der løbende udføres tests af indholdet af glyphosat, så det sikres, at stoffet ikke er til stede i koncentrationer over de tilladte grænseværdier.

Med venlig hilsen,

Miljøbevægelsen NOAH

Inge Ambus
og
June Rebekka Bresson

For yderligere kontakt:
inge.ambus@smilemail.dk